

Onderwerp: Verordening begraafplaatsen gemeente Terschelling 2023 en de Beheersvisie van de gemeentelijke begraafplaats aan de Schoolstraat

Jaar/nummer:

In behandeling bij: Wethouder Hoekstra-Sikkema

Voorstel

In te stemmen met de Verordening begraafplaatsen gemeente Terschelling 2023, de Beheersvisie gemeentelijke begraafplaats aan de Schoolstraat en de daarbij behorende reactienota.

Samenvatting

Zowel de verordening als de visie hebben ter inzage gelegen. Op de beheersvisie zijn een drietal zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn verwerkt in een reactienota, die aan deze stukken is toegevoegd. Daarop is de Beheersvisie waar nodig, aangepast. Dit heeft niet tot hele grote wijzigingen geleid.

Toelichting

Nieuwe begraafplaats

In 2012 is (deel)beleid ontwikkeld voor de nieuwe begraafplaats vanuit de urgentie om bestaande grafruimte opnieuw in gebruik te kunnen nemen. Met deze beleidsformulering bereikten we dat er voor de komende jaren weer grafruimte beschikbaar is. Na inwerkingtreding van het beleid kwamen diverse verzoeken binnen om een grafrecht dat niet of niet tijdig is overgeschreven alsnog op naam te stellen van een nabestaande. Daarmee ontstond de vraagstelling in welke gevallen wel, dan wel niet grafrechten worden overgeschreven. Dit leidde tot diverse bezwaarschriften met betrekking tot het overschrijven van grafrechten. In een eerdere gerechtelijke uitspraak is gewezen op de noodzaak van het ontwikkelen van beleid op het gebied van beheer van de begraafplaats en actualisering van de verordening. Met betrekking tot het overschrijven van grafrechten zijn op 2 juni 2017 de Beleidsregels overschrijven grafrecht ex art 13. Lid 4 Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen van de gemeente Terschelling 2004 in werking getreden.

Oude begraafplaats

De regelgeving ten aanzien van de oude begraafplaats, die in de 19de eeuw in gebruik is genomen, was in het verleden zeer summier. Daardoor is op een aantal punten de rechtsverhoudingen over het eigendom van graven en daarmee de verantwoordelijkheid voor graven onduidelijk. Het is wenselijk om na te gaan of er op verschillende graven nog grafrechten rusten, voor zover dat op dit moment niet bekend is. Wanneer blijkt dat veel graven aan de gemeente terugvallen gaat de vraag spelen op welke wijze de gemeente invulling geeft aan zijn verantwoordelijkheid voor deze graven in relatie tot het historisch karakter van de begraafplaats (met name ten aanzien van het behoud van waardevolle grafmonumenten).

Het project is te verdelen in twee onderdelen.

1. Regelgeving

Aan de hand van de nieuwe landelijke regelgeving en de nieuwe modelverordening is er aanleiding om de verordening uit 2004 te actualiseren. Tevens dient de overweging gemaakt te worden of de huidige verordening het college voldoende nadere bevoegdheid biedt om tot het voorgestane beheer van de begraafplaatsen te komen en op welke onderdelen het wenselijk was beleidsregels dan wel nadere regels te formuleren. Dat heeft geresulteerd in een nieuwe beheersverordening voor de gemeentelijke begraafplaatsen op Terschelling, ter vervanging van de huidige beheersverordening uit 2004, met nadere regels ten aanzien van het gebruik van graftekens en grafbedekking op oude begraafplaats en een regeling voor het instellen van een adviescommissie (zogenaamde grafmonumentencommissie) voor de beoordeling van nieuwe aanvragen voor graftekens en grafbedekkingen op de oude begraafplaats, overschrijving van grafrechten, graven, asbezorging en gedenkplaatsen.

2. Beleid

En het heeft geresulteerd in een beheersvisie voor de oude begraafplaats, waarbij het uitgangspunt is de wijze waarop de karakteristiek en de cultuurhistorische waarde van de begraafplaats voor de toekomst behouden blijft, met instandhouding van een (beperkte-) mogelijkheid tot begraven. In deze beheersvisie wordt in eerste instantie met name ingezoomd op de waarde van de onderscheiden grafmonumenten op de begraafplaats, de wijze waarop eventuele rechten - en daarmee de verantwoordelijkheid - voor graven wordt bepaald, de wijze waarop rechten kunnen worden overgeschreven of opnieuw gevestigd en het hergebruik van graven. Daarbij wordt ook de mogelijkheid geboden om een gebruiksovereenkomst af te sluiten waarbij aan iemand, vanuit betrokkenheid bij een bepaald graf, de mogelijkheid wordt geboden de zorg voor dat graf met grafmonument op zich te nemen. Uiteindelijk zal deze beheersvisie nadat duidelijk is geworden aan wie de verschillende graven toebehoren, vervolgd moeten worden met een volgende fase en dat betreft met name een plan tot herstel/behoud van waardevolle grafmonumenten en de wijze waarop dat kan worden gefinancierd.

Historie

Het is een lang en ingewikkeld proces geweest om tot dit punt te komen. De concept verordening en de concept visie zijn in 2020 al aan u voorgelegd om dit ter inzage te leggen. Wegens gebrek aan capaciteit en kennis binnen de organisatie heeft het lang geduurd voordat de zienswijzen zijn verwerkt. Op dit moment loopt het project om ook op de begraafplaats aan de Longway de cultuurhistorische grafstenen te inventariseren en te bewaren.

Juridische gevolgen/fatale termijnen/handhaving

Door de Verordening begraafplaatsen gemeente Terschelling en de Beleids- en beheersvisie gemeentelijke begraafplaats gelegen aan de Schoolstraat te West-Terschelling vast te stellen voldoet de gemeente Terschelling aan de huidige wet en regelgeving. Ook is voor nabestaanden en rechthebbenden duidelijk wat de rechten en plichten zijn. Daar was tot nu toe af en toe veel discussie over.

Belang voor toerisme/samenleving/economie

Het maatschappelijk belang is dat er helderheid is over de regels die gelden voor de gemeentelijke begraafplaatsen.

Financiële/personele/organisatorische gevolgen

Geen

Communicatie/interactiviteit

De belanghebbenden worden persoonlijk geïnformeerd over de beantwoording van hun zienswijzen. Verder worden de stukken gepubliceerd op de gebruikelijke wijze.

Advies van de raadscommissie

In de raadscommissie hebben twee mensen ingesproken. Deze opmerkingen zijn overgenomen in zowel de Verordening begraafplaatsen gemeente Terschelling 2023, de Beleids- en beheersvisie gemeentelijke begraafplaats gelegen aan de Schoolstraat te West-Terschelling als in de reactienota op de ingediende zienswijzen.

Waar nodig zullen ook de beleidsstukken, die het college na de vaststelling van de Verordening nog moet vaststellen ook worden aangepast. Dan gaat het om de koppeling aan de juiste Verordening.

Met dit beleid kan ook op een juiste manier uitvoering gegeven worden aan de discretionaire bevoegdheid.

In de reactienota zijn eveneens de opmerkingen van de insprekers aangepast.

De rapporten van TODO en Hulsman zijn aan de stukken toegevoegd.

Vanuit de commissie is nog de vraag gesteld of het woord *lijk* in de Verordening Begraafplaatsen 2022 kon worden vervangen door een ander woord. Dat kan niet omdat de Verordening Begraafplaatsen 2022 aanhaakt bij de Wet op de Lijkbezorging. In deze wet is het volgende gedefinieerd:

lijk: het lichaam van een overledene of doodgeborene. Daarmee is het ook voor de gemeente Terschelling de enige juridisch juiste term.

Alle zaken zijn vooraf doorgesproken met de insprekers.

Ter inzage liggende stukken

1. Verordening begraafplaatsen gemeente Terschelling
2. Beleids- en beheersvisie gemeentelijke begraafplaats gelegen aan de Schoolstraat te West-Terschelling
3. Reactienota op de ingediende zienswijzen op de Beleids- en beheersvisie gemeentelijke begraafplaats gelegen aan de Schoolstraat te West-Terschelling

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 17 mei 2022

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

C.M. van de Pol,
burgemeester